

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 10.08.2023 klo 14:12. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

2121/2023**Ensihoitopalvelujen hankinta sopimuskaudelle 1.1.2024- 31.12.2026****Valmistelijan yhteystiedot**

Hankinta-asiantuntija Artturi Kansanaho, puh 040 596 3086, etunimi.sukunimi@tuomilogistiikka.fi; projektipäällikkö Niko Lönn strateginen hankinta, puh. 040 515 9019, etunimi.sukunimi@pirha.fi; ensihoitopalveluiden päällikkö Anssi Aunola, puh 045 197 3668, etunimi.sukunimi@pirha.fi; hyvinvointialueen ensihoitopalvelusta vastaava lääkäri Kaius Kaartinen, 050 409 0707, etunimi.sukunimi@pirha.fi

Hankinnan kuvaus

Tuomi Logistiikka Oy lähetti Pirkanmaan hyvinvointialueen toimeksiannosta 31.5.2023 julkaistavaksi HILMA-palveluun hankintailmoituksen 448598 (Ensihoitopalvelujen hankinta) Hankinnan kohteena on ostopalveluna hankittavat ensihoitopalvelut.

Sopimuskausi on 1.1.2024- 31.12.2026.

Kyseessä on hankintalain (1397/2016) liitteen E mukainen sosiaali- ja terveystalvelujen kansallisen kynnysarvon ylittävä hankinta. Hankintamenettelynä on hankintalain 109§ mukainen avoin menettely. Tarjouspyyntö liitteineen oli saatavilla Tarjouspalvelu.fi -toimittajaportaalissa osoitteessa <https://tarjouspalvelu.fi/tuomilogistiikka>.

Hankinta jaettiin osa-alueisiin seuraavasti:

Osa-alue 1. Mänttä-Vilppula

Osa-alue 2. Orivesi, Juupajoki ja Kuhmoinen

Osa-alue 3. Sastamala ja Punkalaidun

Osa-alue 4. Hämeenkyrö ja Ikaalinen

Hankinnan arvonlisäveroton vuosiarvo on sitoumuksetta noin 25 000 000 euroa sopimuskauden aikana.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 16 §:n mukainen perustelu

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategiassa ja siihen sisältyvässä palvelustrategiassa asetetaan muun ohella palvelujen järjestämistä linjaavat tavoitteet ja palveluiden verkoston periaatteet. Hankinnan kohteena olevien palveluiden hankkiminen yksityiseltä palveluntuottajalta on tarpeen palveluiden tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi ja asiakkaiden palvelutarpeisiin vastaavien palveluiden riittävän saatavuuden takaamiseksi hyvinvointialueella. Tilaaja on huomionnut hankintaa määriteltessään järjestämislain (612/2021) vaatimukset palveluiden järjestämisvastuusta ja asiakkaiden palveluiden yhdenvertaisesta toteutumisesta. Hankinta täyttää järjestämislain 12 §:ssä asetetut edellytykset palvelujen hankkimiseksi yksityisiltä palveluntuottajilta.

Tilaaja varmistaa palveluntuottajan kanssa tehtävällä sopimuksella järjestämislain 15 §:ssä asetetut vaatimukset. Sopimuskaudella tilaaja seuraa palvelun tuottamista ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 10.08.2023 klo 14:12. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

---

sopimusvelvoitteiden täyttämistä. Tilaaja on varautunut palveluiden jatkuvuuden hallintaan sekä potentiaalisimpiin häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.

Selvitys hankinnan laatuvaatimuksista

Laatuun liittyvät vaatimukset on huomioitu hankinta-asiakirjoissa. Laatuun liittyvät vaatimukset on huomioitu esimerkiksi referenssivaatimuksella, palvelua tuottavan henkilöstön kokemukseen ja kalustoon liittyvillä vähimmäisvaatimuksilla ja vasteajoissa.

Saadut tarjoukset

Tarjouksen jättivät määräaikaan 28.6.2023 klo 12.00 mennessä seuraavat seitsemän (7) yritystä:

- Kokemäen ambulanssipalvelu Oy (0836323-6)
- Loimaan Ambulanssi Oy (0134753-2)
- Ikaalisten ambulanssipalvelu Oy (1006080-8)
- Med Group ensihoitopalvelu Oy (0126994-1)
- Auranmaan ambulanssi Oy (1868032-3), jäljempänä "ryhmittymä Ensihoito Ysikymppi"
- 9Lives Pirkanmaa Oy (2517413-8)
- Oriveden sairausautopalvelu Ky (0350590-1)

Tarjoajat osa-alueittain on kuvattu päätöksen liitteenä olevassa tarjousten vertailutaulukossa (liite 1).

Tarjoajien soveltuvuuden tarkastaminen

Hankintalain 80 §:n mukaan hankintayksikön on suljettava tarjoaja tarjouskilpailun ulkopuolelle, jos hankintayksikön tiedossa on, että tarjoajaa rasittaa jokin hankintalain 80 §:ssä luetelluista pakollisista poissulkemisperusteista. Hankintalain 81 §:n mukaan hankintayksikkö voi sulkea tarjouskilpailun ulkopuolelle tarjoajan, jota rasittaa jokin hankintalain 81 §:ssä luetelluista hankinnanvaraisista poissulkuperusteista. Hankintalain 114 §:n mukaan hankintayksikön on suljettava tarjouskilpailusta ehdokas tai tarjoaja, joka ei vastaa asetettuja soveltuvuusvaatimuksia.

Kaikki tarjoajat ovat tarjouksissaan vakuuttaneet täyttävänsä tarjouspyynnössä asetetut soveltuvuusvaatimukset kokonaisuudessaan. Tarjoajilta on tarkistettu tilaajavastuulain (1233/2006) 5§:ssä mainitut selvitykset. Tilaaja on tarkistanut tarjouskilpailun voittajien referenssivaatimuksen toteutumisen. Valituilta tarjoajilta tarkistetaan viimeistään ennen hankintasopimuksen allekirjoittamista vaaditut rikosrekisteriotteet (hankintamenettelyote) ja yhteisösakko-ote.

Ryhmittymä Ensihoito Ysikymppi ja Loimaan Ambulanssi Oy suljetaan tarjouskilpailusta, koska tarjous ei täyttänyt tarjouspyynnön ehtoja koskien referenssin vaatimuksia referenssin pituuteen liittyen.

Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkastaminen

Hankintalain 113 §:n mukaisesti tarjouspyyntöä tai tarjousmenettelyn ehtoja vastaamattomat tarjoukset on suljettava pois tarjouskilpailusta. Hankintayksikkö voi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 10.08.2023 klo 14:12. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

---

pyytää tarjoajaa tai ehdokasta määräajassa toimittamaan, lisäämään, selventämään tai täydentämään puutteellisia tai virheellisiä tietoja ja asiakirjoja.

Hankintayksikkö toimitti selvityspyynnön 5.7.2023 Oriveden sairausautopalvelu Ky:lle koskien poikkeuksellisen alhaista hintaa. Tarjoaja toimitti hyväksyttävän selvityksen määräaikaan mennessä.

Kaikki tarjoukset täyttivät tarjouspyynnön ehdot.

Tarjousten vertailu ja sopimuskumppanin valinta

Tarjouspyynnössä ilmoitettuna valintaperusteena oli kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous. Tarjousten kokonaistaloudellisen edullisuuden valintaperusteena on halvin hinta.

Tarjouspyynnössä ilmoitetun mukaisesti Tilaaaja valitsee kussakin osa-alueessa kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen. Yhden tarjoajan kanssa tehdään sopimus enintään kahdesta osa-alueesta (palvelukokonaisuudesta).

Tarjousvertailu on kuvattu hankintapäätöksen liitteellä 1 Vertailutaulukko.

Tarjousvertailun perusteella Oriveden sairausautopalvelu Ky, Med Group ensihoitopalvelu Oy ja Ikaalisten ambulanssipalvelu Oy esitetään valittavaksi sopimuskumppaniksi.

Sopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua hankintapäätöksen tiedoksisaannista, sillä edellytyksellä, että hankintapäätös on saanut lainvoiman.

Asiakirjojen julkisuus

Hankinta-asiakirjojen julkisuutta säätelee laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999). Päätösesitys perusteluineen tulee julkiseksi päätöksenteon jälkeen. Tarjoukset ja muut hankintaa koskevat asiakirjat tulevat julkisiksi asianosaisille hankintapäätöksen tekemisen jälkeen. Yleisesti julkisiksi tarjousasiakirjat tulevat, kun hankintaa koskeva sopimus on tehty. Asiakirjoja säilytetään Tuomi Logistiikka Oy:n sähköisessä arkistossa. Asiakirjapyynnöt tulee osoittaa osoitteeseen hankintapalvelut@tuomilogistiikka.fi.

Sopimuksen omistaja ja vastuuhenkilö

Sopimuksen omistaa Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalvelut ja vastuuhenkilönä toimii Ensihoidon ylilääkäri, ensihoitopalvelun toimialuejohtaja Sanna Hoppu. Vakanssinhoitajan vaihtuessa vastuu sopimuksesta siirtyy kulloisellekin haltijalle. Vastuuhenkilö huolehtii yhteyshenkilön nimeämisestä sopimukselle.

Hankintaa valmistellut työryhmä

Hankinnan valmistelussa toimi nimetty työryhmä, johon kuuluivat, ensihoitopalveluiden päällikkö Anssi Aunola; hyvinvointialueen ensihoitopalvelusta vastaava lääkäri Kaius Kaartinen; Ensihoidon ylilääkäri, ensihoitopalvelun toimialuejohtaja Sanna Hoppu.

Päätös

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 10.08.2023 klo 14:12. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Sopimus ensihoitopalvelujen hankinnasta osa-alueella 1. Mänttä-Vilppula tehdään Oriveden sairausautopalvelu Ky (0350590-1) kanssa.

Sopimus ensihoitopalvelujen hankinnasta osa-alueella 2. Orivesi, Juupajoki ja Kuhmoinen tehdään Oriveden sairausautopalvelu Ky (0350590-1) kanssa.

Sopimus ensihoitopalvelujen hankinnasta osa-alueella 3. Sastamala ja Punkalaidun tehdään Med Group ensihoitopalvelu Oy (0126994-1) kanssa.

Sopimus ensihoitopalvelujen hankinnasta osa-alueella 4. Hämeenkyrö ja Ikaalinen tehdään Ikaalisten ambulanssipalvelu Oy kanssa.

Ryhmittymä Ensihoito Ysikymppi ja Loimaan Ambulanssi Oy suljetaan tarjouskilpailutusta soveltuvuusvaatimusten täyttymättä jättämisen vuoksi.

Sopimuskausi on 1.1.2024 – 31.12.2026.

Hankinnan arvonlisäveroton vuosiarvo on sitoumuksetta noin 8 300 000 euroa ja noin 25 000 000 euroa sopimuskauden aikana.

Sopimuksen vastuuhenkilöksi nimetään Ensihoidon ylilääkäri, ensihoitopalvelun toimialuejohtaja Sanna Hoppu.

Sopimus hankinnasta syntyy vasta kirjallisen sopimuksen allekirjoittamisella.

Päätöksen peruste

Hyvinvointialueen hallintosäännön 62 § mukaan hyvinvointialuejohtaja päättää sopimusten hyväksymisestä 30 miljoonaan euroon saakka.

Oikeus tilauksen tekemiseen palvelusopimuksen perusteella määräytyy hallinto- ja toimintasääntöjen sekä hankinta- ja sopimushallintaohjeiden mukaisesti.

Tiedoksi

tarjoajat, hankintaa valmistellut työryhmä, Tuomi Logistiikka Oy /
hankintapalvelut@tuomilogistiikka.fi

Allekirjoitus

Marina Erhola, hyvinvointialuejohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 10.08.2023 klo 14:12. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Oikaisuvaatimus

§ 93/2023

Oikaisuvaatimusohje

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankinto-oikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankinto-oikaisuohje**Hankinto-oikaisuvaatimuksen kohde**

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankinto-oikaisua. Hankinto-oikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankinto-oikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankinto-oikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen jäljempänä ilmoitetun kirjaamon aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Tiedoksianto sähköisesti

Hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti. Asianosainen on saanut tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Hankinto-oikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankinto-oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 10.08.2023 klo 14:12. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Vaatus osoitetaan päätöksen tehneelle toimielimelle. Vaatus on toimitettava Pirkanmaan hyvinvointialueen kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Pirkanmaan hyvinvointialue, kirjaamo
Postiosoite: PL 272, 33101 Tampere
Käyntiosoite: G-rakennus, Nivelkatu 5, 1. krs, kirjaamo
Sähköpostiosoite: kirjaamo@pirha.fi

Huom. Sähköpostitse ei suositella lähetettävän henkilötietoja tai salassapidettäviä tietoja sisältäviä viestejä.

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9 - 14.30.

Hankintaokaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

1. yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
2. sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
3. sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Tiedoksianto sähköisesti

Hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti. Asianosainen on saanut tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Muutoksenhaku aika

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 10.08.2023 klo 14:12. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden aukioloajan päättymistä.

Poikkeukset säännömukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä markkinaoikeudelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi markkinaoikeus valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 10.08.2023 klo 14:12. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain (410/2015) eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Valituksen toimittaminen, markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Markkinaoikeuden osoite:

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
puh. 029 56 43300
fax 029 56 43314
[markkinaoikeus\(at\)oikeus.fi](mailto:markkinaoikeus(at)oikeus.fi)